



## MAGYARORSZÁGI AMERIKAI STAFFORDSHIRE TERRIER EGYESÜLET

Továbbiakban MASTAFF Egyesület, mint az alább említett eb fajta államilag elismert tenyésztő szervezete

### TENYÉSZTÉSI PROGRAMJA

amely vonatkozik a MASTAFF Egyesület gondozásába tartozó fajtára: Amerikai Staffordshire Terrier

- 1. A Tenyésztési Program, az Amerikai Staffordshire Terrier fajtának tervszerű, fajtatiszta tenyésztését, fajta jellegzetességeik, küllemük, karakterük (viselkedésük), munkaképességük és egészségük megőrzését, egyben a felsorolt fajták nemesítési céljait szolgálja.**
- 2. A Magyarországi Amerikai Staffordshire Terrier Egyesület a 64/1998. (XII.31.) FVM rendelet alapján elismert tenyésztő szervezet, amely a 98/2013. VM rendelet értelmében végzi tevékenységét. A Magyarországi Amerikai Staffordshire Terrier Egyesület célja, hogy az általa gondozott fajta törzskönyvezésével kapcsolatos szolgáltatásait ellássa, a standardadó ország, valamint az uniós kívánalmaknak megfelelően. A 98/2013. (X. 24.) VM rendelet által előírtak szerint készült az egyesület Tenyésztési Szabályzata, amely egyben magába foglalja az anyaország elvárásait is a magyarországi azonos elvek alapján történő szabályozott, ellenőrizhető, a standardhoz legjobban közelítő, **egészséges, örökletes betegségektől mentes, fajtatiszta** egyedek tenyésztése céljából.**

### 3. Tenyésztési definíciók, rendelkezések

A **tenyésztő**, az a személy, akinek tulajdonában (mint tulajdonos, vagy mint bérlő) az ellés időpontjában van a tenyészszuka és nemzeti vagy nemzetközileg védett kennek név birtokosa. A tenyésztőnek rendelkeznie kell a hatályos állatvédelmi törvényeknek megfelelő tenyészhellyel. Ennek az ellenőrzését és nyilvántartásba vételét a MASTAFF Egyesület által megválasztott Tenyésztési Tanács tagjai, vagy a MASTAFF Vezetőség által kijelölt tenyésztési ellenőrök végzik. A már meglévő tenyészhelyek besorolását 1 éven belül a MASTAFF Egyesület elvégzi. Törzskönyvezett, származási lappal rendelkező kiskutya kizárólag az állatvédelmi törvényeknek megfelelő tenyészhelyről származhat, aminek meglétét minden kiskutya mellé adott igazolással, az MASTAFF Egyesület garantálja. Az MASTAFF Egyesület köteles kérésre felvilágosítást adni a tenyésztőről. A megfelelő tenyészhelyeknek az MASTAFF Egyesület honlapján is regisztrálva kell lenniük. A tenyésztő jelölt, a tenyészszemlén kérheti a tenyészhely elismertségét, aminek elfogadását MASTAFF Tenyésztési Tanácsa köteles 2 hónapon belül elbírálni.

### 4. Kennek név és annak védelme

A kennek név a kutya családneve. Minden kennek névnek írott és kiejtett formában különböznie kell már védett kennek nevektől. Ezt a tenyésztők személyes használatra kapják és az összes általa tenyésztett egyed – illetve fajtát-, ezzel a családnévvel kell törzskönyveztetni. A kennek név nem átruházható, kivéve örökösödést családtagok között. A kennek nevet nem lehet megváltoztatni. Kennek nevet a tenyésztő halála után, az utolsó alomtól számított 10 év elteltével lehet újra engedélyezni. Az importált egyed, nevét a saját kennek névhez csatolni szigorúan tilos. A kennek nevek szigorúan személyesek. A kennek név tulajdonjogát az Egyesületnél kell kérelmezni és az a kiadás időpontjától védetté válik. A levédés előtt a MASTAFF ellenőrzi, hogy a név az FCI adatbázisában nem szerepel e, ebben az esetben nem lehet elfogadni.

### 5. Tenyészállat bérlése, illetve bérbe adásával kapcsolatos szabályok.

Tenyészállatot bérelhet a tenyésztő másik tenyésztőtől, vagy olyan szuka és kan tulajdonostól, aki nem kíván tenyésztést folytatni. A bérlésről, illetve a bérbe adásról minden esetben írásos megállapodást kell készíteni, amelynek tartalmazni kell a bérlő és a bérbe adó, valamint a tenyészállat adatait, a bérbe adás időtartamát. Abban az esetben, ha a bérbe adás a fedeztetés után történik, a megállapodásban megnyugtatóan rendelkeznie kell, hogy a fedeztetési díjat a bérlő, vagy a bérbe adó milyen módon rendezte, vagy fogja rendezni a fedezőkan tulajdonosa felé. A bérbe adási szerződést minden esetben csatolni kell az alom bejelentő mellékleteként.

6. A tenyésztési nyilvántartásba felvehető, az az egyed, amely minimum 3 generációs származási lappal rendelkezik, továbbá egyedi megjelöléssel (chip) is kell rendelkeznie, amelyet a tenyészszemlén ellenőriznek.

7. A tenyésztésbe vétel feltételeit a következők szerint határozzuk meg. Tenyésztést folytatni csak az FCI által elismert, legalább 3 generációs származási lappal rendelkező, mikrochip-pel ellátott, azonosítható szukával, vagy kannel lehet. További feltétel, hogy a tenyésztésbe vétel előtt az egyedeket az MASTAFF nyilvántartásába be kell vezetni. Tenyésztésbe vétel előtt minden egyed tenyészértékkadó rendezvényre be kell nevezni és ott be kell mutatni.

**8. Tenyész érték adó rendezvények:** a MASTAFF Egyesület által rendezendő kiállítás, vagy a MASTAFF által megtartott tenyészszele valamelyike. Tenyész egyeddé az a kutya emelhető, amely egy sikeres tenyészszele eredményt kapott. A sikeres tenyészszele eredmény a „Tenyészhető” vagy a „Tenyésztésre javasolt” minősítés. Tenyészszelelén bemutatható és minősíthető, minden 12 hónapos kort betöltött egyed.

**9.** Abban az esetben, ha import a szuka, a tenyésztésbe vétel előtt, de legkésőbb az alom bejelentő leadásáig, a származási ország egyesülete által a tenyésztő nevére kiállított hivatalos pedigret, Magyarországon honosítani kell. Amennyiben a tenyésztő külföldi tenyész állatot bérel, a bére adási szerződést magyar nyelven is el kell készíteni. Amennyiben a külföldi tenyész állat kapcsán bármilyen idegen nyelvi probléma merül fel, a tenyésztő köteles a saját költségén minden szükséges dokumentumról hivatalos fordítást beszerezni. A külföldi tulajdonú, vagy külföldről behozott tenyészállat esetében minden minősítést és kiállítási eredményt-hitelt érdemlően igazolni kell.

Amennyiben az importált eb a származási országában nem lett ellátva mikrochippel, úgy ezt utólagosan pótolni kell. Az országban ideiglenesen tenyésztési/kiállítási céllal tartózkodó kutyák azonosítása szintén kötelező. A vemhesen importált szukáknak amennyiben nem rendelkeznek tenyész minősítéssel, a kölykezést követő legközelebbi alkalommal kell megszerezni az utólagos tenyésztési engedélyt. Az alombejelentőhöz csatolni kell az eredeti fedeztetési igazolást, ennek hiányában a kölykök nem kerülhetnek nyilvántartásba. A felnőtt korban importált kutyák esetében, amennyiben a származási országban már megszerezték a tenyésztéshez szükséges minősítést, az erről szóló bizonyítvány eredeti példányával a kutya tenyésztésbe állítható.

A tenyésztéshez szükséges egészségügyi szűrések közül a Csípőizületi Dysplasia szűrést és a Cerebellar Ataxia (NCL-A) szűrést az erről szóló eredeti orvosi igazolással és DNA igazolvánnyal elfogadjuk.

**10.** A tenyésztésbe vételnél a fedeztetés dátuma az irányadó, ennek megfelelően az alsó korhatár 15 hónap plusz egy nap.

**11. A tenyésztésbe vétel gyakorisága:** Tenyészszukát két naptári évben maximum háromszor lehet tenyésztésbe venni. A tenyészszukát legkésőbb 8 éves kor után nem lehet párosítani. A tenyészkan esetében felső korhatár nincs. A szukáknak maximális 6 db alma lehet az élete során. Utódszámra nincs ezen a kereten belül korlátozás.

**12. A tenyésztéshez szükséges minősítések:** A MASTAFF-hoz tartozó Amerikai Staffordshire Terrier fajtát tenyésztésbe vonni csak akkor lehet, ha rendelkeznek a MASTAFF Tenyészszele Szabályzatának megfelelő minősítéssel, vagyis tenyészszeleléttek, valamint az 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11 14. 15. pontban leírtaknak megfelelnek.

**13. A tenyésztő köteles a fedeztetés megtörténtét 1 héten belül a tenyésztési vezetőnek bejelenteni. Ez nem engedélyeztetés, csak bejelentés. Az MASTAFF köteles a honlapján a fedeztetés és az ellés időpontját ingyenesen megjelentetni. Amennyiben a tenyésztő nem jelenti be a fedeztetés tényét, a kutyák nem törzskönyvezhetők, származási lapot nem kaphatnak! Egy alomból származó kölyköket csak egyben, egy alkalommal lehet regisztráltatni. Ha a kölykökről 6 hónapos korukig nem kerül beadásra „Alombejelentő”, akkor csak DNS vizsgálat birtokában lehet a regisztrációt elvégezteni.**

**14. A tenyésztés módja.** Teljes testvérek, vagy szülő, kölyök párosítása esetén a párosítást megelőzően a MASTAFF Tenyésztési Tanács engedélyét kell megszerezni. Ilyen engedélyt első sorban „Mester tenyésztői” címmel rendelkező tenyésztők is, csak indokolt esetben kaphatnak. Ennél kisebb mérvű rokon tenyésztés megengedett.

Az Amerikai Staffordshire Terrierre jellemző örökletes betegségek közül a fajtát leginkább érintő betegség: **Cerebellar Ataxia és a Csípőízületi Diszplázia** ezek szűrését 2014-től kötelező eredményként kérjük a tenyésztésbe vételhez.

#### **14.1 Cerebellar Ataxia:**

*Meghatározás:*neurológiai zavar, mely az állat felnőtt korában jelentkezik.

A szűrés minősítését Egyesületünk elfogadja: Franciaország Antagene Labor eredménye alapján 2014. január 1-től.

A hibás gén jelenléte genetikai szűrővizsgálattal állapítható meg, melynek eredménye a következő lehet:

- Mentés/clear: két egészséges alléllal rendelkezik a vizsgált egyed, így nem betegszik meg és nem is örökítheti a betegséget.
- Hordozó/carrier: egy egészséges és egy betegség alléllal rendelkezik. A hordozó nem mutat klinikai tüneteket! Egészséges (mentes) egyeddel párosítva utódaik 50%-a hordozó, 50%-a egészséges lesz.
- Érintett/affected: két mutáns alléllal rendelkezik. Ha tenyésztésbe vonják, mentes egyeddel párosítva az utódaik Hordozó/carrier eredményt kapnak, melynél a betegség tünetei nem jelennek meg.

Az Érintett/Affected eredménnyel rendelkező egyedeknél megjelenhetnek a betegség tünetei. Tenyésztésbe vehető mindhárom típus, viszont a kölykök terheltsége miatt, a hordozó hordozóval, a hordozó, terhelttel és terhelt egyed terhelttel **nem tenyészthető.**

**2015. január 1-jétől tenyésztésbe kizárólag a mentes/clear és a hordozó/carrier típus vehető, viszont a kölykök terheltsége miatt, a hordozó-hordozóval nem tenyészthető.**

Mentes egyed mentes egyeddel való tenyésztése során a születendő egyedek megkapják a „szülők általi mentes” eredményt. Az eredmény a kutya törzskönyvébe, ezáltal a származási lapjára rávezetendő.

## 14.2. Csípőízületi diszplázia (HD) szűrés

*Csípőízületi ficam /HD/*

*Meghatározás:* A csípőízületet alkotó csontok degeneratív elváltozása, és az ebből adódó mozgászavar. A kor előrehaladtával a betegség egyre súlyosbodik.

*Diagnózis:* Röntgen

*Öröklődés módja:* Sokgénes öröklődés

Magyarországon, ill. Európában az FCI ajánlásoknak megfelelően öt fokozatot különböztetnek meg:

Mentes minősítés **HD A**

Majdnem mentes minősítés **HD B**

Enyhe minősítés **HD C**

Közepes minősítés **HD D**

Súlyos diszplázia minősítés **HD E**

*HD szűrés fokozataival történő tenyésztés:*

**HD A** > mentes; **HD B** > majdnem mentes; **HD C** > enyhe eredménnyel tenyésztésbe vehető az egyed.

**HD D** > súlyos kizáró ok

**HD E** > súlyos kizáró ok.

A vizsgálat időpontjában a kutyának a 12 hónapos kort be kell töltenie. A kutya törzskönyvét be kell mutatni a vizsgáló állatorvosnak, aki köteles az egyed azonosságát ellenőrizni és igazolni azt. A röntgenfelvételen annak azonosíthatóságának érdekében szerepelnie kell a kutya chip (esetleg törzskönyvi) számának. A vizsgálatához szükséges formanyomtatvány a MASTAFF Egyesület honlapjáról letölthető ill. postai úton is igényelhető.

Az eredményt kapják: 1. Egyesület, 2. Állatorvos, 3. Tulajdonos  
Lebonyolítási rend: az állatorvos vagy a tulajdonos 15 napon belül elküldi az Egyesületnek, ahol azonnal számítógépes nyilvántartásba kerül, és bevezetik a törzskönyvbe.

15. Nagyon fontos a fajta jelleme és a standard által meghatározott viselkedésformák előtérbe helyezése, ezért egy szocializációs tesztet fogunk minél szélesebb körben elterjeszteni. A szocializációs teszt eredményei nagy segítségére válnak a tenyésztőknek az ideális tenyész egyed választásában. Az Egyesület a szocializációs teszten résztvevőkről és eredményeiről nyilvános adatbázist kezel. 2015. évtől az 5 évesnél fiatalabb tenyészállat számára kötelezővé válik a szocializációs teszt. Ennek nagyon fontos szerepe van a súlyosan deformitást mutató egyedek kiszűréséhez.

16. Az Amerikai Staffordshire terrier állomány nem kizárólag küllem kiállításokon méretnék meg egymással a tulajdonosok, tenyésztők. Emiatt a szocializációs teszt bevezetésén kívül terveink között szerepel még évente több sport rendezvény lebonyolítása melyen a bull típusú terrierek által imádott erősportok lennének. Jelenleg is vannak, egyesületek melyek rendeznek ilyen sport találkozokat. Velük együttműködve tervezzük bevezetni az amstaffok sporteredményeinek regisztrálását, hogy ezeken a sport rendezvényeken szereplő kutyáknak lehetőségük legyen kvalifikált súlyhúzó diplomát szerezni. Ilyen rendszer már régóta létezik az USA-ban mint pl: UWP - United Weight Puller. Ezen sportrendezvények nem kötelezőek az Amerikai Staffordshire Terrier részére.

**17.** A Magyarországi Amerikai Staffordshire Terrier Egyesület kennelenként évi 5 almot engedélyez.

**18.** Tenyésztők rangsorolása:

1. Bronzkoszorús mestertenyésztő: 4 különböző párosításból és alomból, legalább osztálygyőztes (Fiatal, Növendék, Felnőtt, Veterán) cím elérése. Ezen címekből 2 osztálygyőztes cím Magyarországon tenyészminősítést adó rendezvényen kell elérni.
2. Ezüstkoszorús mestertenyésztő: 8 különböző párosításból és alomból, legalább osztálygyőztes (Fiatal, Növendék, Felnőtt, Veterán) cím elérése. Ezen címekből 4 osztálygyőztes cím Magyarországon tenyészminősítést adó rendezvényen kell elérni.
3. Aranykoszorús mestertenyésztő: 12 különböző párosításból és alomból, legalább osztálygyőztes (Fiatal, Növendék, Felnőtt, Veterán) cím elérése. Ezen címekből 6 osztálygyőztes cím Magyarországon tenyészminősítést adó rendezvényen kell elérni.

Természetesen ezen címek duplázása után jár a kétszeres Aranykoszorús mestertenyésztő titulus, triplázása esetén a háromszoros Aranykoszorús mestertenyésztő és így tovább.

**19.** Jelen szabályzat érvénybe lépte után az MASTAFF Egyesület által kiállított és FCI által elismert származási lapot csak a jelen Szabályzatnak megfelelően tenyésztett egyedek kaphatnak.

A jelen Tenyésztési Szabályzatban nem szabályozott kérdések tekintetében a Magyarországi Amerikai Staffordshire Terrier Egyesülete Alapszabálya, Tenyésztési Szabályzata és a vonatkozó Törzskönyvezési Szabályzata szerint kell eljárni.

Az Amerikai Staffordshire Terrier ebfajta tenyésztésének a 2013. január 16-i Közgyűlés által jóváhagyott, javításokkal egységes szerkezetbe foglalt szabályzatát a Magyarországi Amerikai Staffordshire Terrier Egyesülete tagsága elfogadta.